

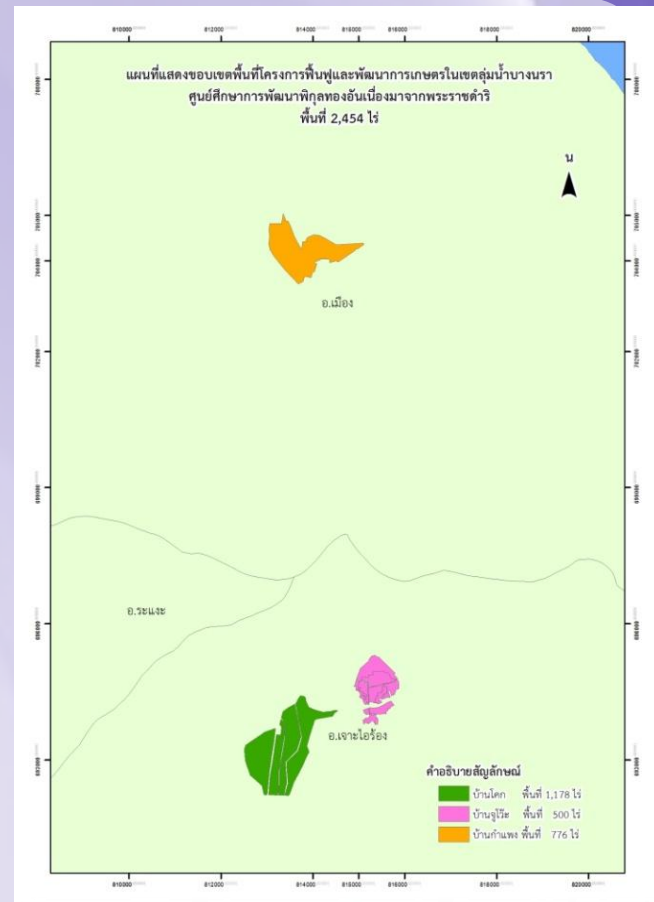
โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา อำเภอเมือง อำเภอดากใบ และอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา ตั้งอยู่ในเขต ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอดากใบ และอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานในปี ๒๕๒๓ ให้กรมชลประทานพิจารณา วางโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนรา เพื่อช่วยเหลือราษฎร เกี่ยวกับการเก็บกักน้ำจืดในแม่น้ำบางนราสำหรับใช้ในการเกษตรและการอุปโภค-บริโภค ตลอดจนช่วยในด้านการระบายน้ำ บรรเทาอุทกภัยป้องกันน้ำเค็มมิให้ทำความเสียหายแก่พื้นที่เพาะปลูก และในปี ๒๕๔๑ สมเด็จพระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้ฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ทิ้งร้างบริเวณลุ่มน้ำบางนรา ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ จึงได้จัดตั้งโครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนราขึ้น ลักษณะพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำน้ำท่วมขัง ดินเป็นดินเปรี้ยวจัด ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๒๐๖ ครัวเรือน ๗๒๔ ราย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ เข้าไปดำเนินการใน ๓ พื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ ๒,๔๕๔ ไร่ ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลจวบ อำเภอเจาะไอร้อง มีพื้นที่ ๑,๑๗๘ ไร่

(๒) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุไว้ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง มีพื้นที่ ๕๐๐ ไร่

(๓) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง มีพื้นที่ ๗๗๖ ไร่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก

หมู่ ๕ ตำบลจวบ อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส

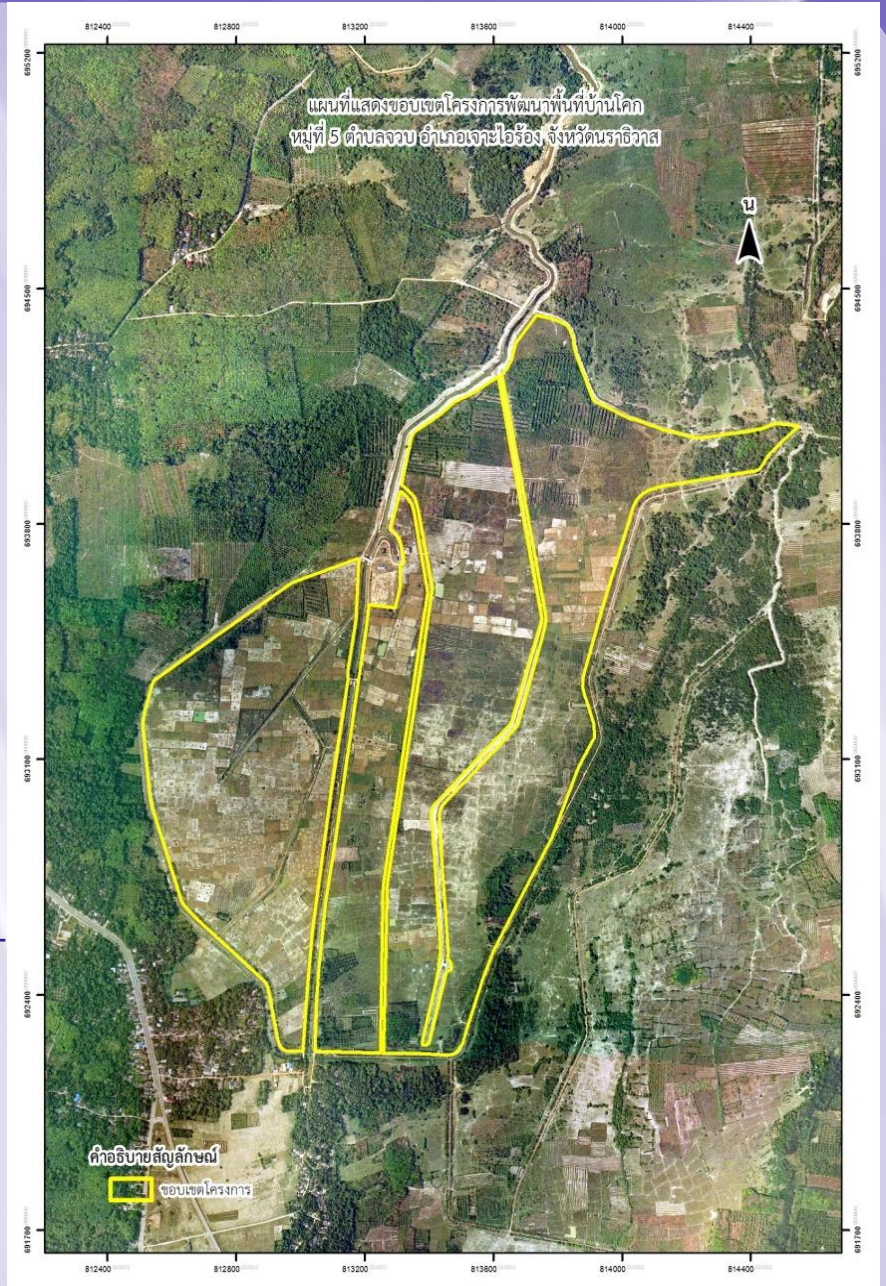
ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลจวบ อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๗๘ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗ ไร่ และเป็นพื้นที่ทิ้งร้าง ๕๓๑ ไร่ ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๑๐๖ ครอบครัว ๓๒๙ ราย นับถือศาสนาอิสลามทั้งหมด

สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ลุ่มต่ำมีน้ำท่วมขัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๓ ชุด แบ่งเป็นชุดดินระแงะ (Ra) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินตากใบ (Ta) ซึ่งรายละเอียดชุดดินเป็นดังนี้

ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๓ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินระแงะ (Ra)เนื้อที่ ๐.๔๓ ไร่ ชุดดินสงขลา (Sng)เนื้อที่ ๗๗.๓๓ ไร่ ชุดดินตากใบ (Ta) เนื้อที่ ๑๑๗๐.๘๙ ไร่

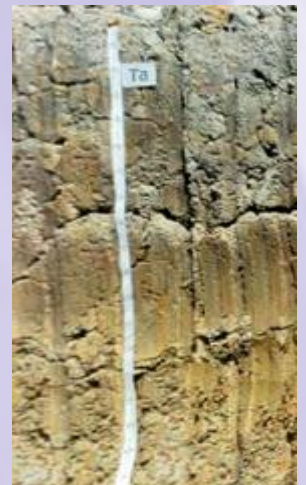

ชุดดินระแงะ (Ra) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลี้ก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ เนื่องจากมีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือ ดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถดลงไปถึงความลึกตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถันมาก มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงนี้เกิดจากการเติมออกซิเจน (oxidized) เข้าไปในสารประกอบกำมะถัน

ชุดดินสงขลา (Sng) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลี้กมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองตลอดชั้นดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ตลอดหน้าตัดดิน

ชุดดินตากใบ (Ta) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลี้กมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลตลอดชั้นดินและอาจพบจุดประสีแดงในดินชั้นล่างถดลงไป อาจพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลในระดับความลึกที่ลึกกว่า ๑๒๕ ซม. ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

812800.000000

813200.000000

813600.000000

814000.000000

814400.000000

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก หมู่ที่ ๕ ตำบลจวบ อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส
เนื้อที่ ๑,๑๗๘ ไร่

Sng

Ta

ศาลา
Salaโคก
Khok

Sng

Sng

คำอธิบายชุดดิน

สัญลักษณ์

เนื้อที่ (ไร่)

Ra	ชุดดินระแงะ (Rangae series: Ra)	๑
Sng	ชุดดินสงขลา (Songkhla series: Sng)	๗๗๓
Ta	ชุดดินตากใบ (Tak-Bai series: Ta)	๑,๑๐๐
	ขอบเขตโครงการฯ	

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๐๖ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๓๒ ครัวเรือน (๓๐.๑๘%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๘๗.๕% เกษตรเชิงเดี่ยว ๑๒.๕% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๗๔ ครัวเรือน (๖๙.๘๑%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ ค้าขาย พนักงานเอกชน และอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๓๒	๓๐.๑๘
- เกษตรผสมผสาน	๒๘	๒๖.๔๑
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๔	๓.๗๗
๒. นอกภาคการเกษตร*	๗๔	๖๙.๘๑
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๕	๔.๗๑
- รับจ้างทั่วไป	๖๐	๕๖.๖๐
- ค้าขาย	๔	๓.๗๗
- พนักงานเอกชน	๐	๐.๐๐
๓. อาชีพอื่นๆ**	๕	๔.๗๑

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๔๕.๙๔%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก (๑๐๖ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๓,๓๐๒ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๖ ครัวเรือน (๕๒.๘๓%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๐ ครัวเรือน (๔๗.๑๖%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๙	๘.๔๙
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒๕	๒๓.๕๘
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๒๒	๒๐.๗๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๐	๑๘.๘๖
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๓๐	๒๘.๓๐

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๓๒ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๘ ครัวเรือน (๘๗.๕%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๔ ครัวเรือน (๑๒.๕%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๓๒	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๒๘	๘๗.๕
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๔	๑๒.๕

ในปี ๒๕๖๗ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านโคก พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐๙,๓๗๕บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๒ ครัวเรือน (๖๘.๗๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๐ ครัวเรือน (๓๑.๒๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๑๐	๓๑.๒๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๒	๓๗.๕
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๔	๑๒.๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒	๖.๒๕
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๔	๑๒.๕

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านโคก ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๗ กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มทำนา กลุ่มปลูกพืชผัก กลุ่มทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ กลุ่มจักรเย็บผ้า กลุ่มปักผ้า (ลายดอกไม้) กลุ่มทำขนม กลุ่มเลี้ยงโค ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มทำนา	๑๐๖	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มปลูกพืชผัก	๓๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	๒๕	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๔. กลุ่มจักรเย็บผ้า	๒๕	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๕. กลุ่มปักผ้า (ลายดอกไม้)	๒๐	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๖. กลุ่มทำขนม	๒๕	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๗. กลุ่มเลี้ยงโค	๑๒	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๑,๑๗๘ ไร่ ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน ๖๒๔ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ทิ้งร้าง จำนวน ๔๘๕ ไร่ โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ เกษตรกรมีการปลูกยางพารา จำนวน ๓๑๑ ไร่ ทำนาข้าว จำนวน ๒๙๗ ไร่ ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๙ ไร่ และศูนย์ ศึกษาฯ ได้จัดทำเป็นแปลงเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒๐ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๖๒๔	๕๓.๒๒
- ยางพารา	๓๑๑	๒๖.๔๐
- นาข้าว	๒๙๗	๒๕.๒๑
- ปาล์มน้ำมัน	๑๙	๑.๖๑
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๔๘๕	๔๑.๑๗
- พื้นที่ทิ้งร้าง	๔๘๕	๔๑.๑๗
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๖๖	๕.๖๑
- โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	๒๐	๑.๖๙
- แหล่งน้ำ	๒๐	๑.๖๙
- ชุมชน/สถานที่ราชการ	๒๖	๒.๒๓

812800 000000

813200 000000

813600 000000

814000 000000

814400 000000

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินปี ๒๕๖๗
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก หมู่ที่ ๕ ตำบลจวบ อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส
พื้นที่ ๑,๑๗๘ ไร่

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์

เนื้อที่ (ไร่)

■ ยางพารา

๓๑๑

■ นาข้าว

๒๙๗

■ ปาล์มน้ำมัน

๑๙

■ พื้นที่ทิ้งร้าง

๔๘๕

■ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

๒๐

■ แหล่งน้ำ

๒๐

■ ชุมชน/สถานที่ราชการ

๒๖

■ ขอบเขตโครงการ

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

812800 000000

813200 000000

813600 000000

814000 000000

814400 000000

ศาลา
Sala

โคก
Khok

694600 000000

694000 000000

693400 000000

692800 000000

692200 000000

694600 000000

694000 000000

693400 000000

692800 000000

692200 000000

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านโคก ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง จำนวน ๔.๒๔ กิโลเมตร
- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการไถเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกข้าว จำนวน ๑๐๖ ครัวเรือน (๙๔๘ ไร่)
- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสานบนพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๒ ครัวเรือน (๕ ไร่)
- การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝกบนขอบถนน ไหล่ทางริมคลองสาธารณะ จำนวน ๕๕๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยปุยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๕๓ ครัวเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว (ซีบูกันตัง ๕) และปุ๋ยเคมีสูตรต่างๆ จำนวน ๖๐ ครัวเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน ๓๒ ครัวเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (ต้นพันธุ์มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่งแป้นสีทอง เงาะโรงเรียน ส้มโอขาวทองดี แก้วมังกร เสาวปูน แก้วมังกร ท่อนพันธุ์อ้อย) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้านและพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๓๖ ครัวเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนปุ๋ยเคมีสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๐ ครัวเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน
- (๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ จำนวน ๑๘ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๓) การสนับสนุนองค์ความรู้

๓.๑) อบรม

- (๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการให้ความรู้ด้านการปรับปรุงดินเปรี้ยว จำนวน ๕๓ ครั้งเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน ๓ ครั้งเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยว จำนวน ๑๕ ครั้งเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และอ้อยคั้นน้ำ จำนวน ๓๖ ครั้งเรือน
- (๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าวคุณภาพ จำนวน ๕๖ ครั้งเรือน

๓.๒) การสาธิตในพื้นที่

- (๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตร จำนวน ๒ ราย
- (๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินก่อนการปลูกพืช จำนวน ๔๐ ราย
- (๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูน (ปูนขาว หินปูนฝุ่น โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๕๐ ราย
- (๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๖๕ ครั้งเรือน

๔) การศึกษาดูงาน

- (๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๑๑ ราย
- (๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๖ ราย

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
บ้านโคก หมู่ 5 ตำบลจวบ อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส

น

คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง 4.24 กิโลเมตร
- ขอบเขตพื้นที่โครงการ 1,178 ไร่

แผนที่แสดงที่ตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคก
หมู่ 5 ตำบลจวบ อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส

น

คำอธิบายสัญลักษณ์

- พื้นที่โครงการ
- ขอบเขตหมู่บ้าน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโวะะ

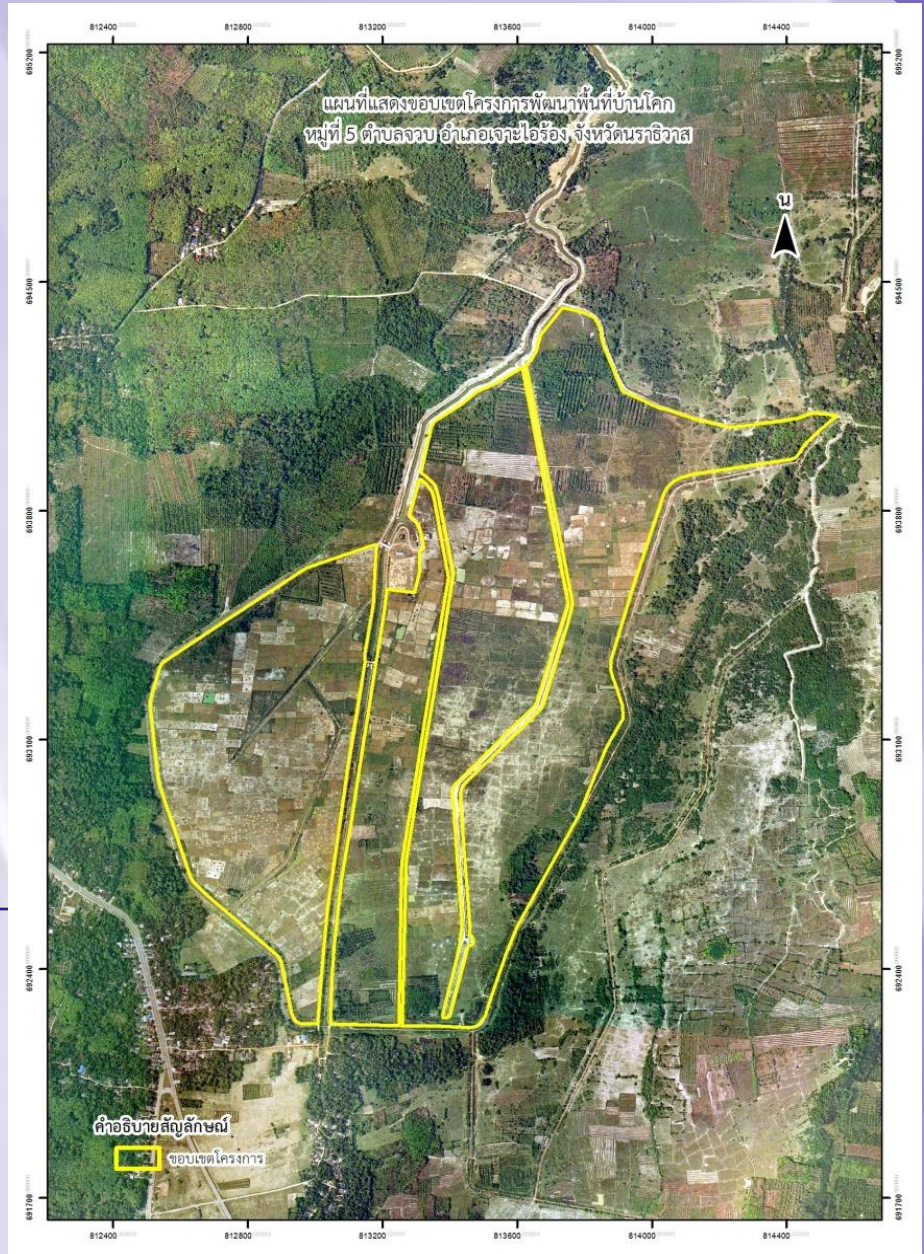
หมู่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้าน จุโวะะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๘๐ ไร่ และเป็นพื้นที่ทิ้งร้าง นาร้าง ๔๒๐ ไร่ ปัจจุบันมีประชากร ทั้งหมด ๔๙ ครัวเรือน ๑๗๘ ราย นับถือ ศาสนาอิสลามทั้งหมด

สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโวะะ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ลุ่มต่ำมี น้ำท่วมขัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดิน เหนียว ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๓ ชุด แบ่งเป็น ชุดดินระแงะ (Ra) ชุดดินตากใบ (Sng) ชุดดินตาขุน (Tkn) ซึ่งรายละเอียดชุด ดินเป็นดังนี้ ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๓ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินระแงะ (Ra) เนื้อที่ ๒๑๕.๗๓ ไร่ ชุดดินตากใบ (Sng) เนื้อที่ ๒๗๔ ไร่ ชุดดินตาขุน (Tkn) เนื้อที่ ๙.๙๕ ไร่

ชุดดินระแงะ (Ra) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับ ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ เนื่องจากมีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถดลงไปถึงความลึกตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน มาก ดินนี้มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงนี้เกิดจากการเติมออกซิเจน (oxidized) เข้าไปในสารประกอบกำมะถัน

ชุดดินตากใบ (Ta) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลตลอดชั้นดินและอาจพบจุดประสีแดงในดินชั้นล่างถดลงไป อาจพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลในระดับความลึกที่ลึกกว่า ๑๒๕ ซม. ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

ชุดดินตาขุน (Tkn) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีน้ำตาล ดินล่างเป็นชั้นสลับที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายถึงเป็นดินร่วนเหนียวปานกลาง มีสีน้ำตาล อาจมีจุดประสีเหลืองมีไม้ก้ำตลอดทุกชั้นดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ตลอดหน้าตัดดิน ระดับน้ำใต้ดินลึก

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโหวะ หมู่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเรง จังหวัดนราธิวาส
เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่

คำอธิบายชุดดิน

สัญลักษณ์

	ชุดดินระแงะ (Rangae series: Ra)	๒๒๘
	ชุดดินตากใบ (Tak Bai series: Ta)	๒๒๓
	ชุดดินตาขุน (Tha Khun series: Tkn)	๙
	ขอบเขตโครงการฯ	

เนื้อที่ (ไร่)

๒๒๘

๒๒๓

๙

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุกุ๊วะ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔๙ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๒๒ ครัวเรือน (๔๔.๘๙%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๔๔.๘๙% เกษตรเชิงเดี่ยว ๐.๐๐% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๒๗ ครัวเรือน (๕๕.๑๐%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ พนักงานเอกชน และอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๒๒	๔๔.๘๙
- เกษตรผสมผสาน	๒๒	๔๔.๘๙
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐	๐.๐๐
๒. นอกภาคการเกษตร*	๒๗	๕๕.๑๐
- รับจ้างทั่วไป	๑๑	๒๒.๔๔
- ค้าขาย	๘	๑๖.๓๒
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๓	๖.๑๒
- พนักงานเอกชน	๓	๖.๑๒
๓. อาชีพอื่นๆ**	๒	๔.๐๘

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๓๔.๖๙%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุกุ๊วะ (๔๙ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๗๗,๕๕๑ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๖ ครัวเรือน (๓๒.๖๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๓ ครัวเรือน (๖๗.๓๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒	๔.๐๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒	๔.๐๘
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๒	๒๔.๔๘
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑๓	๒๖.๕๓
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๒๐	๔๐.๘๑

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๒๒ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๒ ครัวเรือน (๑๐๐%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๐ ครัวเรือน (๐.๐๐%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๒๒	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๒๒	๑๐๐
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐	๐.๐๐

ในปี ๒๕๖๗ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านจุโหวะ พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๕,๙๐๙ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๐ ครัวเรือน (๔๕.๔๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๒ ครัวเรือน (๕๔.๕๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒	๙.๐๙
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑	๔.๕๔
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๗	๓๑.๘๑
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๖	๒๗.๒๗
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๖	๒๗.๒๗

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านจุโหวะ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มทำนา กลุ่มปลูกพืชผัก กลุ่มจักรเย็บผ้า/กลุ่มปักผ้า (ลายดอกไม้)/กลุ่มสตรี กลุ่มทำขนม กลุ่มเลี้ยงปศุสัตว์ ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มทำนา	๑๕	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มปลูกพืชผัก	๑๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มจักรเย็บผ้า/กลุ่มปักผ้า (ลายดอกไม้)/กลุ่มสตรี	๒๕	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๔. กลุ่มทำขนม	๑๕	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๕. กลุ่มเลี้ยงปศุสัตว์	๑๒	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโวะระ มีพื้นที่ทั้งหมด ๕๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน ๓๓๗.๑๔ ไร่ โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เกษตรกรรมมีการปลูกยางพารา จำนวน ๑๓๙.๐๕ ไร่ ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๐๒.๖๙ ไร่ นาข้าว จำนวน ๕๗.๓๐ ไร่ ไม้ผลผสมผสาน/เกษตรผสมผสาน และอ้อย ตามลำดับ และเป็นพื้นที่ที่ทิ้งร้างที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๑๖๒.๘๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่นาร้าง จำนวน ๘๕.๐๕ ไร่ และพื้นที่ทิ้งร้าง จำนวน ๗๗.๘๑ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๓๓๗.๑๔	๖๗.๔๓
- นาข้าว	๕๗.๓๐	๑๑.๔๖
- ยางพารา	๑๓๙.๐๕	๒๗.๘๑
- ปาล์มน้ำมัน	๑๐๒.๖๙	๒๐.๕๔
- ไม้ผลผสมผสาน	๒๔.๖๕	๔.๙๓
- เกษตรผสมผสาน	๖.๔๕	๑.๒๙
- อ้อย	๗.๐๐	๑.๔
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๑๖๒.๘๖	๓๒.๕๗
- พื้นที่ทิ้งร้าง	๗๗.๘๑	๑๕.๕๖
- นาร้าง	๘๕.๐๕	๑๗.๐๑

815000.000000 815200.000000 815400.000000 815600.000000 815800.000000 816000.000000

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี ๒๕๖๗
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโหวะ หมู่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเรง จังหวัดนราธิวาส
พื้นที่ ๕๐๐ ไร่

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	เนื้อที่ (ไร่)
นาข้าว	๕๗.๓๐
นาไร่	๘๕.๐๕
ป่าสน้ำมัน	๑๐๒.๖๙
ยางพารา	๑๓๙.๐๕
เกษตรผสมผสาน	๖.๔๕
ไม้ผลผสมผสาน	๒๔.๖๕
อ้อย	๗.๐๐
พื้นที่ทิ้งร้าง	๗๗.๘๑
ถนน	
ขอบเขตโครงการ	

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

815000.000000 815200.000000 815400.000000 815600.000000 815800.000000 816000.000000

695500.000000
695200.000000
694900.000000
694600.000000
694300.000000
694000.000000
693700.000000

695500.000000
695200.000000
694900.000000
694600.000000
694300.000000
694000.000000
693700.000000

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านจุโวะ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงจำนวน ๒ กิโลเมตร
- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการขุดยกร่อง จำนวน ๒๖ ครัวเรือน (๖๗ ไร่)
- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการไถเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกข้าวจำนวน ๔๙ ครัวเรือน (๒๖๐ ไร่)
- การปลูกหญ้าแฝกบนขอบถนน ไหล่ทางริมคลองสาธารณะ จำนวน ๑๓๘,๐๐๐ กล้า)

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยปุยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๔๙ ครัวเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว (สีบูกันตัง ๕) และปุ๋ยเคมีสูตรต่างๆ จำนวน ๒๓ ครัวเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวน ๒๖ ครัวเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (ต้นพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม ฝรั่งแป้นสีทอง เงาะโรงเรียน ส้มโอขาวทองดี แก้วมังกร เสาวปูนแก้วมังกร ท่อนพันธุ์อ้อย) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้านและพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๑๗ ครัวเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารสำเร็จรูปเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน
- (๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาหมอ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารสำเร็จรูป เพื่อส่งเสริมอาชีพด้านการทำประมงในกระชังและบ่อดิน จำนวน ๓๕ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๓) การสนับสนุนองค์ความรู้

๓.๑) อบรม

- (๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการให้ความรู้ด้านการปรับปรุงดิน จำนวน ๔๙ ครั้งเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน ๕ ครั้งเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน ๓๐ ครั้งเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยว จำนวน ๒๖ ครั้งเรือน
- (๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าวคุณภาพ เพื่อพัฒนาพื้นที่นาร้าง จำนวน ๓๓ ครั้งเรือน
- (๗) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน

๓.๒) การสาธิตในพื้นที่

- (๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตร จำนวน ๑ ราย
- (๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อการปรับปรุงบำรุงดินก่อนเพาะปลูก จำนวน ๓๕ ราย
- (๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูน (ปูนขาว หินปูนฝุ่น โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๔๙ ราย
- (๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๖ ราย

๔) การศึกษาดูงาน

- (๑) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่จังหวัด นราธิวาส จำนวน ๓๙ ราย

814400 815000 815600 816200

695600

695200

694800

694400

694000

693600

693200

692800

695600

695200

694800

694400

694000

693600

693200

692800

814400 815000 815600 816200

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
บ้านจุโวีระ หมู่ 5 ตำบลมะริอ์บออก อำเภोजะเอย์รียง จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงระยะทาง 2 กิโลเมตร
- พื้นที่โครงการทั้งหมด 500 ไร่

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านจุโวีระ หมู่ ๕ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเรง จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์

- จัดระบบนํ้ากรีดดินและนํ้า (ขุดคู-ยกกรัง)
- จัดระบบนํ้ากรีดดินและนํ้า (ปั้นคันนํ้า) เนื้อที่ 60 ไร่
- ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลํ้าเลี้ยง ระยะทาง 800 เมตร
- แนวปลูกหญ้าแฝก ระยะทาง 1,015 เมตร จํานวน 48,000 กล้า
- ขอบเขตโครงการ

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง

หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

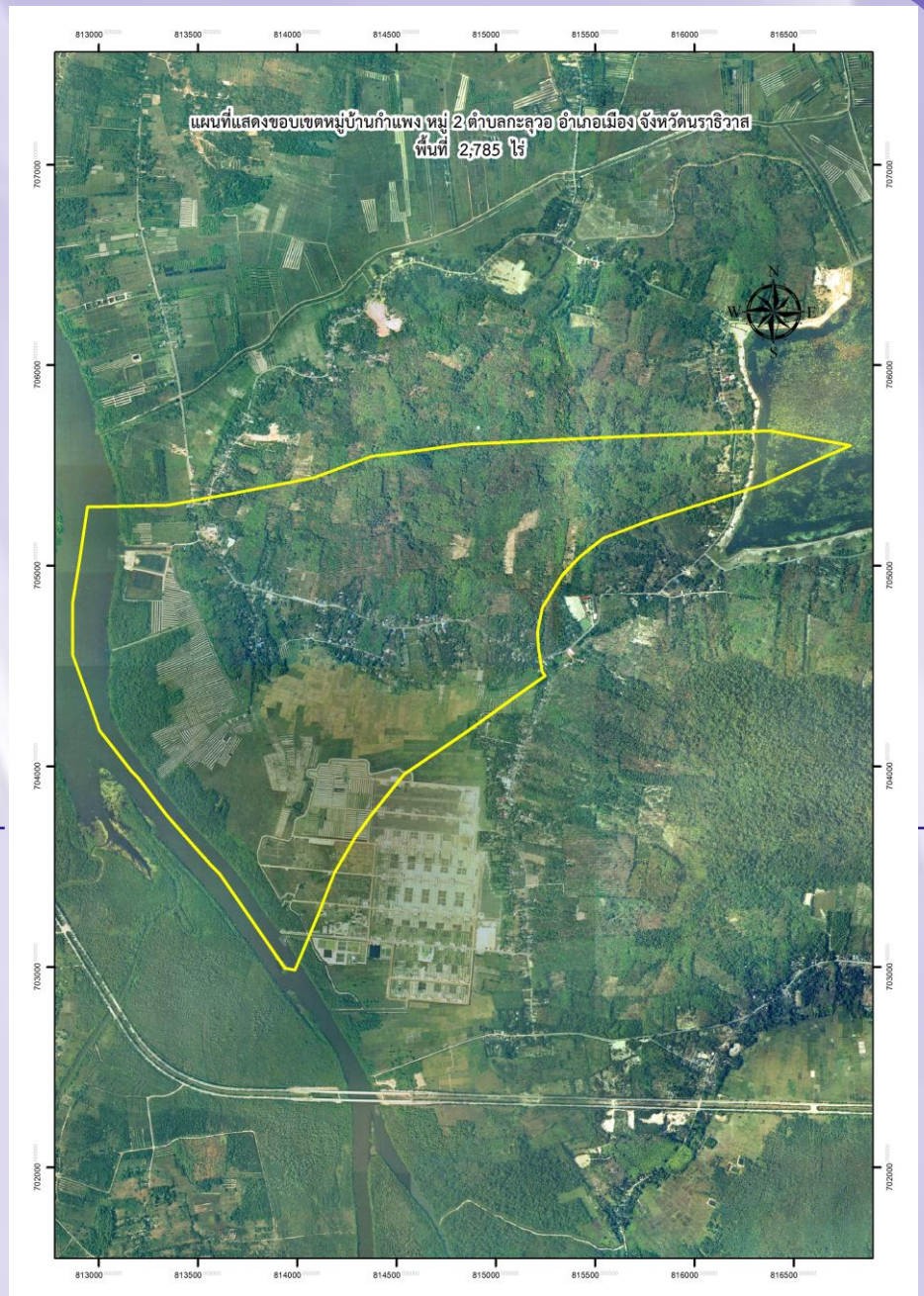
ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง เป็นโครงการหนึ่งในโครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๗๗๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๕๗๑ ไร่ และเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม แหล่งน้ำ ๒๐๕ ไร่ ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๑๗๕ ครัวเรือน ๕๖๑ ราย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ๕๖๐ ราย ศาสนาอิสลาม ๑ ราย

สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำท่วมขัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๔ ชุด แบ่งเป็น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ชุดดินคลองนกระทุ้ง (Knk) ชุดดินระแงะ (Ra) ชุดดินตากใบ (Ta) ซึ่งรายละเอียดชุดดินเป็นดังนี้

ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๔ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เนื้อที่ ๒๕๕.๑๑ ไร่ ชุดดินคลองนกระทุ้ง (Knk) เนื้อที่ ๙.๑๐ ไร่ ชุดดินระแงะ (Ra) เนื้อที่ ๒๑๒.๖๒ ไร่ ชุดดินตากใบ (Ta) เนื้อที่ ๒๙๓.๗๔ ไร่ และส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่น้ำ เนื้อที่ ๕.๘๐ ไร่

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ลักษณะและสมบัติดิน ดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช (หรือมีชั้นดินอินทรีย์บางๆ สีนํ้าตาลเข้มทับอยู่ด้านบน) ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐) มีศักยภาพเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน เมื่อถูกทำให้แห้ง

ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ลักษณะและสมบัติดิน ดินร่วนละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีนํ้าตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ชั้นดินล่างถัดไปอาจพบดินเหนียวปนทราย มีสีนํ้าตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)

ชุดดินระแงะ (Ra) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ เนื่องจากมีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีนํ้าตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถัดลงไปที่ความลึกตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน มาก ดินนี้มีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงนี้เกิดจากการเติมออกซิเจน (oxidized) เข้าไปในสารประกอบกำมะถัน

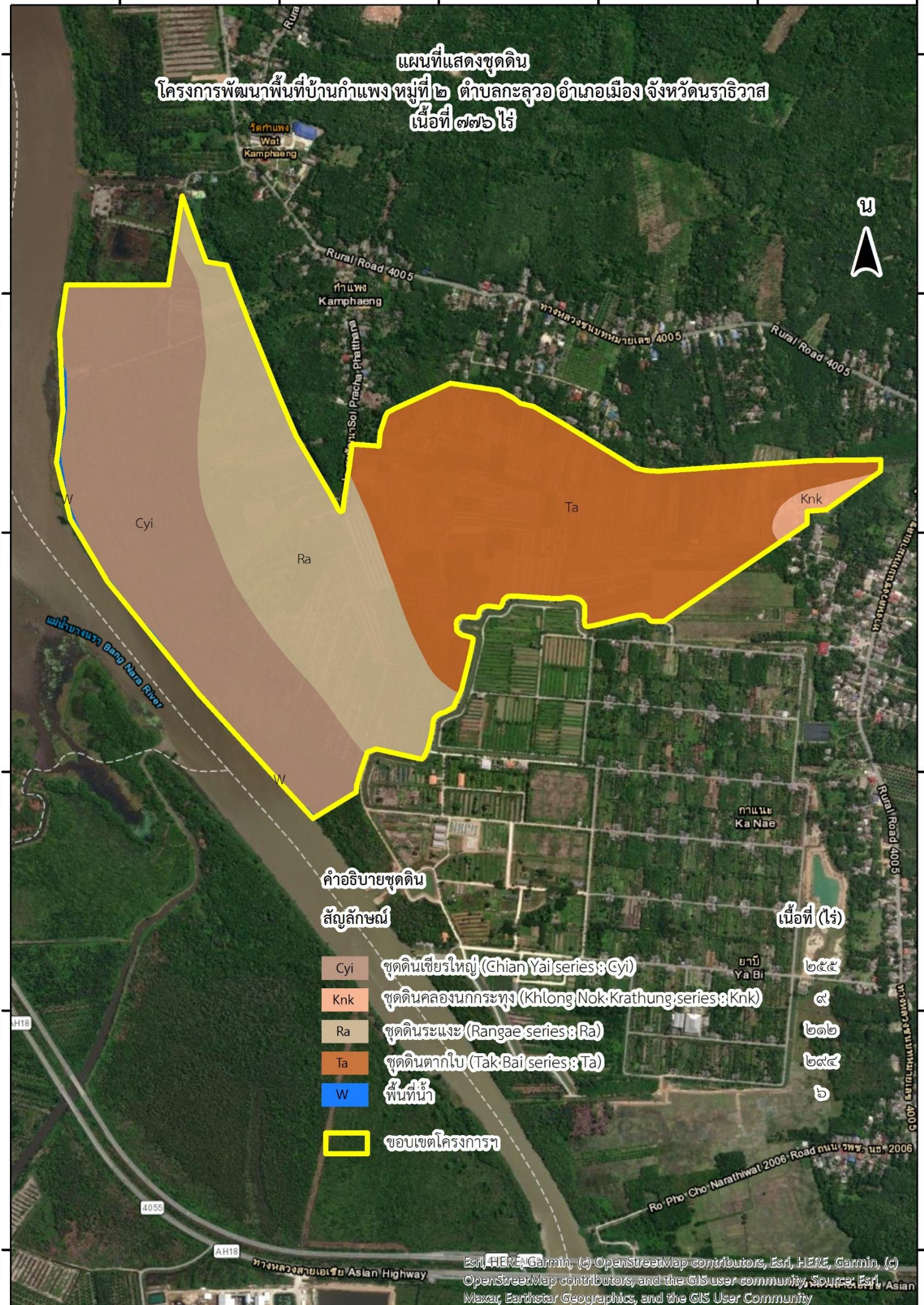
ชุดดินตากใบ (Ta) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลตลอดชั้นดินและอาจพบจุดประสีแดงในดินชั้นล่างถัดลงไป อาจพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลในระดับความลึกที่ลึกกว่า ๑๒๕ ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

813200 000000 813600 000000 814000 000000 814400 000000 814800 000000 815200 000000

705400 000000
704800 000000
704200 000000
703600 000000
703000 000000
702400 000000

705400 000000
704800 000000
704200 000000
703600 000000
703000 000000
702400 000000

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลวอ อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส
เนื้อที่ ๗๗๖ ไร่

คำอธิบายชุดดิน

สัญลักษณ์

- Cyi ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series: Cyi)
- Knk ชุดดินคลองนกระทุง (Khleng Nok-Krathung series: Knk)
- Ra ชุดดินระแงะ (Rangae series: Ra)
- Ta ชุดดินตากใบ (Tak Bai series: Ta)
- W พื้นที่น้ำ
- ขอบเขตโครงการ

เนื้อที่ (ไร่)

- ๒๕๕
- ๙
- ๒๑๒
- ๒๙๔
- ๖

813200 000000 813600 000000 814000 000000 814400 000000 814800 000000 815200 000000

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๕๑ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๓๒ ครัวเรือน (๖๒.๗๔%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๔๕.๐๙% เกษตรเชิงเดี่ยว ๑๗.๖๔% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๙ ครัวเรือน (๓๗.๒๕%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ พนักงานเอกชนอาชีพค้าขายและอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๓๒	๖๒.๗๔
- เกษตรผสมผสาน	๒๓	๔๕.๐๙
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๙	๑๗.๖๔
๒. นอกภาคการเกษตร*	๑๙	๓๗.๒๕
- รับจ้างทั่วไป	๑๒	๒๓.๒๙
- ค้าขาย	๐	๐.๐๐
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๔	๗.๘๔
- พนักงานเอกชน	๐	๐.๐๐
๓. อาชีพอื่นๆ**	๐	๐.๐๐

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๒๙.๔๑%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง (๕๑ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๘,๖๒๗ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๑ ครัวเรือน (๔๑.๑๗%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๐ ครัวเรือน (๕๘.๘๒%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๓	๕.๘๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๕	๙.๘๐
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๓	๒๕.๔๙
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๗	๑๓.๗๒
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๒๓	๔๕.๐๙

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๓๒ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๓ ครัวเรือน (๗๑.๘๗%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๙ ครัวเรือน (๒๘.๑๒%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๓๒	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๓๒	๗๑.๘๗
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๙	๒๘.๑๒

ในปี ๒๕๖๗ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านกำแพง พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๘๑,๒๕๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๐ ครัวเรือน (๖๒.๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๒ ครัวเรือน (๓๗.๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒๐	๖๒.๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๗	๒๑.๘๗
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๒	๖.๒๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑	๓.๑๒
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๒	๖.๒๕

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านกำแพง ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มปลูกผักหมุนเวียน กลุ่มแปรรูปอ้อยคั้นน้ำ กลุ่มกระจุต กลุ่มจักรสานใบลานดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มปลูกผักหมุนเวียน	๔	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มแปรรูปอ้อยคั้นน้ำ	๑๕	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มกระจุต	๑๔	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๓. กลุ่มจักรสานใบลาน	๑๒	สำนักงานพัฒนาชุมชน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๗๗๖ ไร่ ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ภาพที่ ๑๑) เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน ๔๖๗ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ทิ้งร้าง จำนวน ๒๙๕ ไร่ และแหล่งน้ำ จำนวน ๖ ไร่ โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เกษตรกรมีการปลูกยางพารา จำนวน ๒๙๒ ไร่ พืชผักผสมผสาน จำนวน ๘๓ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน จำนวน ๕๗ ไร่ และปาล์มน้ำมัน จำนวน ๔๓ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๔๖๗	๖๐.๑๘
- ยางพารา	๒๙๒	๓๗.๖๓
- ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน	๒๔	๓.๐๙
- พืชผักผสมผสาน	๘๓	๑๐.๗๐
- ปาล์มน้ำมัน	๔๓	๕.๕๔
- มะพร้าว	๒๕	๓.๒๒
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๓๐๓	๓๙.๐๕
- พื้นที่นาร้าง	๙๖	๑๒.๓๗
- พื้นที่ขุดยกร่อง	๘	๑.๐๔
- ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม	๑๙๙	๒๕.๖๔
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๖	๐.๗๗
- แหล่งน้ำ	๖	๐.๗๗

813200.000000

813600.000000

814000.000000

814400.000000

814800.000000

815200.000000

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินปี ๒๕๖๗
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกำแพง หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
พื้นที่ ๗๖ ไร่

วัดกำแพง
Wat
Kamphaeng

กำแพง
Kamphaeng

แม่น้ำบางนรา
Bang Nara River

คำอธิบายสัญลักษณ์
สัญลักษณ์

พื้นที่ (ไร่)

ยางพารา	๒๙๒
พืชผักผสมผสาน	๘๓
ปาล์มน้ำมัน	๔๓
มะพร้าว	๒๕
ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสม	๒๔
นาร้าง	๘
พื้นที่ขุดยกร่อง	๑๙๙
ป่าเสื่อมโทรม/พุ่มเสื่อมโทรม	๖
แหล่งน้ำ	
ขอบเขตโครงการ	

กาแนะ
Ka Nae

ยาบี
Ya Bi

813200.000000

813600.000000

814000.000000

814400.000000

814800.000000

815200.000000

705400.000000

704800.000000

704200.000000

703600.000000

703000.000000

705400.000000

704800.000000

704200.000000

703600.000000

703000.000000

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านกำแพง ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรได้รับการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อพัฒนาพื้นที่การเพาะปลูก โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ชุดคันล้อมนา) และ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ชุดคูยกร่อง) จำนวน ๗๔ ราย (๔๘๑.๕ ไร่)
- เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการไถเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกข้าว จำนวน ๑๐ ราย (๓๒๖ ไร่)
- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร ระยะทาง ๔ กิโลเมตร
- การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกบริเวณริมคลอง ขอบบ่อ ไหล่ทาง และริมคลองสาธารณะประโยชน์ จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โตโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตร สำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๕๑ ครัวเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ด ส่งเสริมการเพาะเห็ดนางฟ้าเพื่อบริโภค ในครัวเรือน จำนวน ๓ ครัวเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย จากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวน ๕๑ ครัวเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาหมอ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารสำเร็จรูป เพื่อส่งเสริมอาชีพด้านการทำประมงในกระชังและบ่อดิน จำนวน ๑ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๓) การสนับสนุนองค์ความรู้

๓.๑) อบรม

- (๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการให้ความรู้ด้านการปรับปรุงดินเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๕๑ ครั้งเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน ๑ ครั้งเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยว จำนวน ๕๑ ครั้งเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ จำนวน ๔ ครั้งเรือน
- (๕) เกษตรกรได้อบรมการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผักและไม้ผล จำนวน ๕๑ ครั้งเรือน
- (๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าวคุณภาพ เพื่อพัฒนาพื้นที่นาร้าง จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน

๓.๒) การสาธิตในพื้นที่

- (๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๖๑ ราย
- (๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูน (ปูนขาว, หินปูนฝุ่น, โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๖๑ ราย
- (๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตร จำนวน ๑ ราย
- (๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง เพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิตปุ๋ย จำนวน ๕๑ ราย

๔) การศึกษาดูงาน

- (๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ในพื้นที่ต่างจังหวัด (สุราษฎร์ธานี สตูล พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๔ ราย
- (๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓ ราย